

Drengestrejken i Randers 1898

Skoletjenesten, Arbejdermuseet

Normalt strejkede børnearbejdere ikke, men sidst i 1890'erne var der en del fabriksbørn, der nedlagde arbejdet. Børnene havde lært af de voksne arbejdere. I 1898 strejkede en gruppe drenge ansat på tobaksfabrikker i Randers. Drengestrejken blev omtalt i flere aviser både borgerlige og socialistiske.

Uddragene herunder stammer fra henholdsvis en borgerlig og en socialistisk avis.

Randers Amtsavis, mandag den 17. januar 1898 (en højreorienteret avis)

Drengestriken på tobaksfabrikkerne er nu forbi, da de smaa "Strikere" paa ganske enkelte Undtagelser nær havde tabt Krigshumøret i Løbet af Søndagen. I dag havde de fleste meldt sig til Arbejdet, selvfølgelig paa de gamle Betingelser. Adskillige af Drengenes Forældre bleve aldeles overraskede ved at erfare det passerende, og det Hele kan vel nærmest betragtes som Drengestreger, der ikke vil faa andre Følger end de Par Dages Ferie, Drengene have taget paa egen Haand og som næppe for dem alle har været til ublandet Glæde.

Randers Arbejderblad, onsdag den 19. januar 1898 (socialistisk avis)

Paa Tobaksfabrikkerne her i Byen gik de ansatte Drenge deres Vej i Lørdags. Et sted havde de forlangt deres Ugefortjeneste forhøjet til to Kroner (fra gennemsnitlig halvanden), men andre steder stillede de slet ikke Krav; gik bare deres Vej og lavede Strejke. Da tilmed de fleste af de mindreaarige Folk ikke havde raadført sig med deres Forældre om dette ret overilede og vovelige Skridt, gik det naturlig som det maatte gaa. Lørdagen og Søndagen gik, og om Mandagen blev en Del af dem fulgt i deres Pladser af Forældrene, og andre meldte sig selv. Antagelig vil denne lille Ferie dog ikke blive betragtet af Fabrikanterne end som det ret uskyldige, den i og for sig er, og saa vil den ogsaa have belært de unge Mennesker om, at man ikke faar andet ud af et Saadant uoverlagt Skridt, end at man bliver til Moro. Der kan maaske nok trænges til en Forhøjelse af den Løn, der

bydes; men Vejen til at Faa den er ikke saadan uden videre at gaa uden at sige noget, og til en regulær og virksom Arbejdsnedlæggelse hører der anden Forberedelse end det at smide Værktøjet og vandre ud. Men det vil de unge Mennesker vel ogsaa snarst indse, naar Spørgsmaalet former sig mere alvorligt for dem.

Hvordan beskrives drengenes strejke hos henholdsvis den højreorienterede og den socialistiske avis? Og er der noget der overrasker jer i deres fremstilling?

Kan de to aviser have haft en interesse i at fremstille drengenes strejke på en særlig måde?

Hvilket billede tegner avisernes skildring af børnearbejdernes status og forhold omkring år 1900?

Drengestrejken i Randers 1898

Skoletjenesten, Arbejdermuseet

